

Astăzi, Miercuri, 25 Februarie, 2026

Sf. Ier. Tarasie, patriarhul Constantino- polului (*Canonul Mare*)

Isaia 2

³ Și multe neamuri vor merge și vor zice: Veniți să ne suim în muntele Domnului, în casa Dumnezeului lui Iacob!; El ne va spune nouă calea Sa; iar noi vom merge pe ea, că din Sion va ieși Legea și din Ierusalim cuvântul Domnului.

⁴ Și El va face judecată între neamuri, și multe popoare va mustra. Iar ele-și vor preface săbiile în fiare de plug și lăncile în seceri; un neam nu va ridica sabie împotriva altui neam și ele nu vor mai învăța să se războiască.¹

⁵ Și acum, tu, casă a lui Iacob²: Veniți, și să umblăm în lumina Domnului!

⁶ Căci El Și-a lepădat poporul, casa lui Iacob, pentru că țara lor e plină de vrăji cum era altădată, ca și aceea a celor de alt neam³, și

mulți copii străini li s-au născut.⁴

⁷ Căci țara lor s'a umplut de argint și de aur și nenumărate erau vistierile lor; și țara li s'a umplut de cai, iar carele lor sunt fără număr.

⁸ Și s'a umplut pământul de urăciuni: – chiar lucrul mâinilor lor – și s-au închinat celor făcute de degetele lor.

⁹ Și omul s'a încovoiat și bărbatul a fost umilit: pe asta nu le-o voi ierta.⁵

¹⁰ Și acum, intrați în crăpăturile stâncilor și ascundeți-vă în pământ, de frica Domnului și de slava tăriei Lui, când Se va scula să prăpădească pământul⁶.

în stele, ca Filistenii...”.

⁴ Căsătoria cu străinii era interzisă prin Lege (Dt 7, 3-4), nu numai pentru puritatea sângelui, ci și de teamă ca nu cumva prin acest mijloc să pătrundă idolatria în poporul ales.

⁵ Sf. Ioan Hrisostom: Dacă înclinarea față de Dumnezeu îl înalță pe om și-l înnobilează, prosternarea în fața idolilor îl înjosește și-l degradează, răpindu-i demnitatea umană.

⁶ T. M. omite: „când Se va scula să prăpădească pământul”.

¹ Profetie asupra păcii universale pe care o va aduce în lume Iisus Hristos.

² „casă a lui Iacob”: urmașii patriarhului Iacob, cei asemenea lui, chemați acum nu în lumina săracă și plăpândă a Legii, ci în strălucirea luminii Domnului.

³ În T. M.: „plină de vrăji și de cititori

¹¹ Că privirea Domnului e înaltă, dar omul e umil; dar trufia omului va fi umilită și numai Domnul Se va înălța în ziua aceea.

Facerea 1

²⁴ Și a zis Dumnezeu: „Să scoată pământul ființe vii după felul lor: dobitoace, târătoare și fiare sălbătice după felul lor”. Și a fost așa:

²⁵ A făcut Dumnezeu fiarele sălbătice după felul lor, și dobitoacele după felul lor, și toate târătoarele pământului după felul lor. Și a văzut Dumnezeu că este bine.

²⁶ Și a zis Dumnezeu: „Să facem om după chipul și asemănarea Noastră⁷, ca să stăpânească peste peștii mării și peste păsările cerului și peste dobitoace și peste tot pământul și peste toate vietățile ce se târăsc pe pământ!”

²⁷ Și l-a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut; bărbat și femeie i-a făcut.

²⁸ Și Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: „Creșteți⁸ și înmulțiți-vă și

⁷ Acesta nu este un plural al maiestății, ci un plural gramatical autentic; Sfinții Părinți văd în el prima revelație scripturistică asupra persoanelor Sfintei Treimi.

⁸ În original, acest verb sugerează, deopotrivă, facultatea de a spori în talie,

umpleți pământul și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului, peste toate dobitoacele și peste tot pământul, peste toate vietățile ce se târăsc pe pământ!”

²⁹ Și a zis Dumnezeu: „Iată, vă dau vouă toată iarba dătătoare de sămânță pe fața ntregului pământ, și tot pomul purtător de rod cu sămânță de pom într’însul; acestea vă vor fi vouă spre hrană.

³⁰ Și tuturor fiarelor pământului și tuturor păsărilor cerului și tuturor vietăților ce se târăsc pe pământ, și care au în ele suflare de viață [le dau] toată iarba verde spre hrană”. Și a fost așa.

³¹ Și a văzut Dumnezeu toate câte făcuse: și iată că erau foarte frumoase. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a șasea.

Facerea 2

¹ Așa s’au împlinit cerul și pământul

în forță, în putere, în număr, și pe aceea de a deveni fecund, rodnic, apt pentru înmulțire. E motivul pentru care unii traducători români (Radu, Galaction, Nicodim) preferă sintagma „Fiți rodnici (roditori)!” în consonanță cu versiunile occidentale, spre deosebire de cei mai vechi ai noștri, care rețin sensul primar al cuvântului (verbul e același ca în v. 22).

tul și toată podoaba lor⁹.

² Și'n ziua a șasea Și-a împlinit¹⁰ Dumnezeu lucrarea pe care o făcuse; iar în ziua a șaptea S'a odihnit de toate lucrurile Sale pe care le făcuse.

³ Și a binecuvântat Dumnezeu ziua a șaptea și a sfințit-o, pentru că în ea S'a odihnit El de toate lucrurile Sale, cele pe care Dumnezeu le-a izvodit făcându-le¹¹.

⁹În Textul Ebraic: „și toată oștirea lor”, cu înțelesul de totalitate a ființelor care populează cerul și pământul. Vulgata păstrează nuanța din Septuaginta: **et omnis ornatus eorum** (și toată podoaba lor), traducându-l astfel pe grecescul **kósmos**, al cărui înțeles mai complet ar fi: cu toată armonia (ordinea, frumusețea, perfecțiunea) lor.

¹⁰Verbul **synteléō** (folosit și în versetul precedent) înseamnă a împlini (a rotunji, a desăvârși), dar nu singur, ci în cooperare (**teléō** precedat de **syn**), nuanță care cuprinde ideea embrionară (ca și în 1, 26) a unui Dumnezeu treimic, sau cel puțin pe aceea a participării Cuvântului la actul creației (În 1, 1-3).

¹¹„A izvodii” îl traduce pe grecescul **árho** = „a face (ceva) primul”, „a face (ceva) pentru prima oară”; „a începe”; prin extensie: „a crea” (ca act pur, fără o altă determinare, spre deosebire de „a face”, care presupune o creație elaborată – uneori în trepte –, potrivit unui plan). Ultima propoziție are o funcție apozițională, ea explicând cum a făcut Dumnezeu lumea: creând-o din nimic, de vreme ce „a face” (a crea efectiv) devine simultan cu „a izvodii” (a crea

Proverbele lui Solomon 2

¹ Fiule, dacă tu vei primi graiurile mele și dacă din poruncile mele îți vei face comoară,¹²

² dacă auzul tău va asculta înțelepciunea, dacă inima ți-o vei lîpi de cunoaștere

³ și fiului tău i-o vei îmbia spre învățătură; dacă tu vei chema înțelepciunea, dacă vocea ta i-o vei împrumuta cunoașterii și'nfrigurat cu mare glas vei căuta priceperea

⁴ și după ea vei scormoni cum cauți argintul și'ntru adânc o vei scruta ca pe o comoară,

⁵ atunci vei cunoaște frica de Domnul și cunoașterea lui Dumnezeu o vei afla.

⁶ Căci Domnul este Cel ce dă înțelepciunea și din El¹³ izvorăsc înțelegerea și cunoașterea;

⁷ El comoară le agonisește celor ce conduc spre mântuire și le ocrotește drumul,

⁸ ca să păzească El calea celor ce

în imaginație modelul arhetipal). Prin această nuanță, textul de față îl anticipează cu mult pe cel din 2 Mac 7, 28.

¹²Literal: „dacă poruncile mele ți le vei ascunde”, în sensul că ele se cer păstrate cu grijă, în taină, ca o comoară.

¹³Literal: „de la fața Lui”; cuvântul **prósopon** = „față” înseamnă și „persoană”.

merg după dreptate și să păzească drumul celor ce se tem de El.

9 Atunci vei cunoaște dreptatea și judecata și călăuză le vei fi tuturor pe drumul cel bun.

10 Că dacă'n cugetul tău va veni înțelepciunea și dacă priceperea i se va părea bună sufletului tău,

11 atunci sfatul cel bun te va păzi și cugetul cel drept te va apăra,

12 ca să fii tu izbăvit de calea cea rea și de omul al cărui cuvânt nu poate fi crezut.

13 O, cei ce părăsesc căile cele drepte ca să meargă în căile întunericului!,

14 cei ce se bucură de rău și se veselesc de dezmățul nebun,

15 ale căror cărări sunt întortocheate și ale căror umblete sunt strâmbe:

16 Aceia te vor îndepărta de la calea cea dreaptă și te vor înstrăina de gândul cel bun.

17 Fiule, să nu te apuce sfatul cel rău al celui ce părăsește învățătura tinereților și uită făgăduința lui Dumnezeu;

18 că acela și-a pus casa în vecinătatea morții, iar cărările lui cu muritorii merg pe lângă iad;

19 nici unul din cei ce merg pe ele nu se mai întoarce, nici va da peste

cărări drepte, fiindcă sorocul vieții nu-l va mai apuca;

20 că dacă ei ar fi umblat pe căi bune, ar fi dat peste cărările cele netede ale dreptății;

21 fiindcă cei buni vor locui pământul și cei lipsiți de răutate vor rămâne pe el;

22 dar căile necredincioșilor vor pieri de pe pământ și nelegiuirile vor fi alungați de pe el.¹⁴

Tâlcuire

„De vei chema înțelepciunea și spre cunoștință vei îndrepta glasul tău, și de o vei căuta pe dânsa ca pe argint și de o vei săpa ca pe o comoară, atunci vei afla frica Domnului și cunoștința lui Dumnezeu o vei afla” (*Pilde* 2, 3-5). Rădăcina vieții plăcute lui Dumnezeu este frica de Domnul; îndată ce aceasta va veni, puterea ziditoare va reorându-i totul în tine și va reface în tine minunata rânduială – cosmosul¹⁵

¹⁴ *Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

¹⁵ *Kosmos* are în limba greacă semnificația de „ordine, armonie”, de unde, prin

duhovnicesc. Cum poate fi dobândită frica de Dumnezeu? Ea e în tine, atâta doar că e înăbușită: trebuie să o învii. Pentru aceasta, dă glas rațiunii tale și deschide-ți inima pentru a primi însuflările adevărului. Până acum, rațiunii nu i s-a dat cuvântul: a fost în robie și nu îndrăznește să rostească învățături sănătoase: ei bine, acum să vorbească. Ea va începe să grăiască despre faptul că Dumnezeu este Atotțiitor, că El te ține și te poate arunca în orice clipă; despre faptul că Dumnezeu este pretutindeni și știe toate, vede totul în tine și se mânie asupra ta pentru tot ce e rău în tine; despre faptul că El este Drept Judecător, gata să te pedepsească chiar acum, dar cu milostivire își înfrânează mânia până la o vreme; despre moarte, care e gata în orice clipă să te înșface și să te predea judecății și răzbunării. Ascultă și pătrunde-ți inima de simțirea acestor adevăruri. De vei trezi acest simțământ, împreună cu el va veni și frica de Dumnezeu. Aceștia sunt zorii vieții.¹⁶

extensie, sensul de „podoabă”, precum și acela, mult mai familiar contemporanilor noștri, de „cosmos, lume, univers” (totalitatea lucrurilor existente privite ca ansamblu armonic, supus unor anumite rânduieli) – n. tr.

¹⁶ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri*

din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an.